

Pădurea Moldovei se află sub protecția UE

Zona împădurită a Moldovei, cunoscută sub numele de Codru, acoperă partea centrală a țării și este o regiune celebrată în folclorul local. Însă specialiștii trag un semnal de alarmă: pădurile sunt într-o stare proastă și se degradează, suferă din cauza indiferenței și a lipsei fondurilor, din cauza defrișărilor ilegale și a supraexploatării. Pentru a ajuta la soluționarea a cel puțin uneia dintre aceste probleme, a activităților neautorizate ce se desfășoară în păduri, UE a lansat programul **Menținerea Ordinei și a Guvernanței în Păduri** (MOGP). Acest program se derulează nu numai în Moldova, dar și în Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Rusia și Ucraina.

www.enpi-info.eu

Text și fotografie **Dmitri Kalak**

Chișinău – Pădurile Moldovei sunt în pericol. Cândva aparținând folclorului, zona pe care o acoperă acum se reduce constant din cauza activității – și inactivității – omului, ceea ce duce la o distrugere ireparabilă. Statisticile vorbesc de la sine. Conform datelor oficiale, suprafața silvică totalizează 362.700 hectare, sau 10.7% din teritoriul, cu mult sub media de 15-20% din celelalte țări Europene. Și chiar aceste resurse insuficiente sunt în pericol. Conform statisticilor oficiale, din 2000 până în 2007 aproximativ 35.000 metri cub de cherestea au fost tăiați ilegal – o cifră care, conform experților, ar putea reprezenta însă doar o parte a cifrei totale.

“Protejarea pădurilor față de defrișările ilegale este o problemă destul de urgentă pentru multe țări, dar mai ales pentru regiunea noastră” consideră Aurel Lozan, de la Uniunea Internațională pentru Conservarea Naturii (IUCN). El este coordonatorul național al programului Menținerea Ordinii și a Guvernanței în Păduri (MOGP), un program regional de 6 milioane Euro finanțat de UE, care are ca scop promovarea metodelor legale și durabile de gestionare și exploatare a pădurilor. Proiectul MOGP este implementat de Banca Mondială în strânsă colaborare cu IUCN și cu Fondul Mondial pentru Natură (WWF).

Lozan își amintește că, în 2005, a avut loc o conferință internațională la Sankt Petersburg unde au participat 44 de țări din Europa și din Asia de Nord. Acestea au semnat Declarația

Centrul de Informare IEVP – **Broșura nr. 20**

Această broșură face parte dintr-o serie de publicații finanțate de Programul Regional al UE. Broșurile au fost redactate de jurnaliști și fotografi prezenți la fața locului sau au fost editate de către Centrul de Informare IEVP.

© 2010 Centrul de Informare IEVP / UE

Această publicație nu reprezintă punctul de vedere oficial ale CE sau al Instituțiilor UE. CE nu acceptă nicio responsabilitate sau răspundere legată de conținutul acesteia.

pentru Menținerea Ordinei și a Guvernanței în Păduri. Fiecare semnatar s-a angajat să contribuie la dezvoltarea unui Plan de Acțiune Național indicativ pentru evitarea nerespectării legilor și pentru a stopa defrișările ilegale. Moldova a aprobat un asemenea plan indicativ în 2009, acoperind perioada până la sfârșitul anului 2011. "Proiectul nostru, al cărui termen de implementare coincide cu acela a Planului Național de Acțiune, sprijină implementarea acestui Plan", spune Lozan.

Licitații la Lemn

Până la sfârșitul lunii februarie 2010, s-au organizat primele două licitații publice pentru a plasa contracte de recoltare de lemn companiilor private și de stat, ca parte a reformelor Guvernului Republicii Moldova. Suma totală, de peste 12 milioane lei moldovenești (aproximativ 750.000 Euro), va fi cheltuită pentru dezvoltarea și protecția resurselor silvice naționale. Contribuția proiectului MOGP la aceste licitații este supravegherea și analizarea efectelor acestora.

Aurel Lozan și mica sa echipă de cinci consilieri susțin, de asemenea, analiza situației. Au fost organizate patru grupuri de lucru pentru a se ocupa de diferitele aspecte ale protecției și gestionării pădurilor, inclusiv cu scopul îmbunătățirii legislației, pentru realizarea unui studiu de piață privind produsele din cherestea și pentru aproximarea nevoilor țării în ceea ce privește cherestrea, pentru analiza situației în sectorul silvic și sensibilizarea populației cu privire la problemele legate de fondul forestier.

Probleme pe piața produselor din cherestea

"Am pregătit deja primul raport cu privire la piața cherestei și a problemelor din acest domeniu, bazându-ne pe rezultatele primelor trei luni ale acestui an," a declarat Andrei Cerescu, Președintele organizației non-guvernamentale Silva Mileniu-III, cu care UICN a semnat un contract pentru implementarea sondajelor de opinie din cadrul programului MOGP. "Au fost descoperite multe elemente interesante, chiar la faza inițială, care ilustrează amploarea problemei," susține dânsul, adăugând că, "la exportul lemnului, declarațiile vamale folosesc sisteme foarte diferite de măsurat: în metri cubi, la metru, în tone ... Firește că lipsa unui sistem omogen nu asigură o analiză eficientă a lemnului comercializat, ceea ce oferă o porțiță de scăpare pentru a manipula volumul defrișării." Cerescu susține că autoritățile locale nu dispun de un registru al gospodăriilor conectate la gaz, ceea ce complică estimările privind necesitatea pentru lemne de foc. "Am cerut autorităților sătene și comunale să ne transmită informații despre numărul gospodăriilor și a fermelor care sunt conectate la gaz," spune Cerescu.

Problemele legate de îmbunătățirea legislației și de gestionarea eficientă a resurselor silvice au fost dezbătute la inițiativa MOGP Moldova, care a strâns reprezentanți ai diferitelor agenții interesate, inclusiv agenția guvernamentală Mold-silva, reprezentanți din domeniul academic, ONG-uri și companii private.

"Activitățile economice ale întreprinderilor de prelucrare a lemnului și nevoile populației în privința lemnului, fac ca problema conservării și replantării pădurilor în mod regulat să devină din ce în ce mai urgentă," spune Dmitri Galupa, directorul Institutului de Cercetări și Amenajări Silvice. "Alocările insuficiente de la fondurile de stat pentru cercetarea științifică și pentru implementarea mecanismelor moderne de amenajare silvică au ca rezultat pierderi considerabile, dar cu consecințe și mai grave pe viitor. Pentru statele membre UE conservarea pădurilor este parte integrală a politicilor naționale. Avem speranța că programul IEVP-MOGP va deveni primul pas al Moldovei în acest sens."

Recent, Moldova a organizat primele două licitații publice pentru vânzarea unor contracte de producție de cherestea la companiile private și la companiile de stat.

■ Proiectul Menținerea Ordinei și a Guvernanței în Păduri (MOGP)

"Protejarea pădurilor față de defrișările ilegale este o problemă destul de urgentă pentru multe țări, dar mai ales pentru regiunea noastră".

Activitățile umane, dar și inactivitatea, ar putea cauza distrugerea iremediabilă a pădurilor din Moldova. La ora actuală doar 10.7% din teritoriu mai este acoperit de păduri.

Codul Silvic

“Avem nevoie de un nou Cod Silvic, care să fie armonizat cu legislația UE și care să furnizeze mecanisme mai eficiente de gestionare a resurselor silvice și de protejare contra defrișărilor ilegale” spune Petru Rotaru, șeful Direcției Fond Forestier de la Moldsilva.

■ Peisaje din Moldova

O versiune nouă a Codului Silvic, care include necesitatea unor modificări însemnate, a fost deja redactată împreună cu experții MOGP Moldova. Alexei Palancean de la Institutul Botanic este convins că noul Cod Silvic ar trebui reformat în profunzime, deși nu consideră că această reformă ar trebui să fie punctul de plecare. “Haideti să admitem că la ora actuală dispunem de suficiente pârghii pentru a asigura o exploatare și o protejare a pădurilor mai precaută,” spune el. Palancean propune ca “UE să dezvolte un nou program care să ne permită să examinăm starea pădurilor din Moldova dintr-o nouă perspectivă și astfel să ne implicăm în soluționarea problemelor acumulate. În opinia mea acesta este meritul principal al acestui proiect”.

Menținerea Ordinei și Guvernării în Păduri (MOGP)

Suține guvernele din țările participante, societatea civilă și sectorul privat în dezvoltarea metodelor sănătoase și durabile pentru amenajarea forestieră, inclusiv prin prevenirea activităților silvice ilegale.

www.enpi-fleg.org

Țările participante IEVP

Armenia, Azerbaidjan,
Belarus, Georgia,
Moldova, Rusia,
Ucraina

Obiectiv

Proiectul urmărește contracararea activităților silvice ilegale, din ce în ce mai accentuate în Țările Partenerie prin promovarea unei gestionări și exploatare legale și durabile a pădurilor, prin consolidarea aplicării legilor și prin sporirea calității vieții în comunitățile locale.

Grant-ul Comisiei Europene a fost furnizat de către Banca Mondială printr-un fond de donatori multipli. Partenerii de implementare ai proiectului sunt Banca Mondială, Uniunea Internațională pentru Conservarea Naturii și Fondul Mondial pentru Natură (WWF), care asigură că sectoarele publice și private, precum și societatea civilă, sunt implicate temeinic în desfășurarea activităților proiectului.

Perioada

2008-2011

Lecturi suplimentare

Site-ul MOGP www.enpi-fleg.org/home.html

Fișă MOGP www.enpi-info.eu/maineast.php?id=205&id_type=10

Buget

€ 6 milioane

Centrul de Informare IEVP este un proiect de Informare și de Comunicare Regional care pune în evidență parteneriatul între UE și țările învecinate. Proiectul este gestionat de către Action Global Communications.

ENPI info centre

www.enpi-info.eu